

Rinodina luridescens

Strandkrimmerlav

Klass: *Lecanoromycetes*, **Ordning:** *Caliciales*, **Familj:** *Physciaceae*, **Släkte:** *Rinodina* (krimmerlavar), **Art:** *Rinodina luridescens* - strandkrimmerlav (Anzi) Arnold **Synonymer:** *Rinodina coniopta* (Nyl.) Hav., *Buellia coniopta* (Nyl.) Malme, *Rinodina sciodes* (Nyl.) H.Olivier

Kännetecken

Strandkrimmerlaven är en skorplav med tjock, djupt sprucken, mörkt grå-svartbrun bål, ofta med violett ton, och gråsvart förbål. Bålen reagerar C+ svagt rött. Apothecier är vanliga, stora, tätt sittande och ± insänkta. Disken är svart och kanten relativt tunn. Sporerne är blekbruna, 1-septerade och $15-23 \times 7,5-13 \mu\text{m}$. *Rinodina rinodinoides* är lik men bålen är C- och den har mindre sporer ($13-18 \times 7-11 \mu\text{m}$). Laven påminner också om en *Fuscidea* som dock har osepterade sporer.

Utbredning och status

Strandkrimmerlaven fanns tidigare längs kusten från Uppland ned till Skåne och upp till Bohuslän. Det finns bara en aktuell förekomst, på St. Dyrön i Bohuslän, trots att eftersök har gjorts på flera platser i Skåne, Halland och Bohuslän. Totalt är ett tjugotal gamla lokaler kända. Artens population har uppenbarligen minskat, men orsaken är oklar. Arten är rapporterad från Danmark och är spridd i Norge men saknas i Finland. I Fennoskandia är arten bara rödlistad i Sverige. Strandkrimmerlaven finns längs kusterna söderut i Europa men även i Nordafrika och Asien (Turkiet) (Mayrhofer & Moberg 2002).

Ekologi

Strandkrimmerlaven växer på havsstrandsklippor av hård silikatsten, i eller strax ovanför litoralen, dvs. strax ovanför den zon som påverkas av vågskvalp vid det högsta vattenståndet.

Hot

Orsaken till att artens population minskat är oklar men flera arter i släktet krimmerlavar *Rinodina* uppvisar detta mönster med en pågående populationsminskning. De gamla lokalerna har inte förändrats nämnvärt och i vissa fall ligger de i naturreservat. Föroreningar eller övergödning kan vara potentiella hot.

Åtgärder

Arten bör ytterligare eftersökas på gamla lokaler och anledningen till tillbakagången bör undersökas närmare.

Litteratur

Mayrhofer, H. & Moberg, R. 2002. *Rinodina*. *Nordic Lichen Flora* 2: 41-69. Uddevalla.

Författare

Ulf Arup